

สังคมแห่งความสุข : สังคมไทยมีความสุขจริงหรือ?

(Happiness Society : Is Thai Society happy?)

ความสุข คืออะไร ความสุขเป็นสากล ใช้ไหม
จริงๆ แล้ว ใครคือ คนกำหนด **“ความสุข”** ของเรา

😊 ในขณะที่โลกมีความวุ่นวาย สลับซับซ้อน และมีความไม่แน่นอนมากขึ้น
คนทั่วไปจึงทักท้วงว่า.....**ความสุขของมนุษย์นั้นเปลี่ยนไป**

แต่.....แท้จริงแล้วความสุขที่เป็นสาระแท้จริงของชีวิตมนุษย์ไม่ได้เปลี่ยนไปเลย

ความสุขมีได้ 2 ระดับ

- ระดับปัจเจกบุคคล ● ระดับสังคม

โดยทั้งสองระดับมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด

เศรษฐศาสตร์ความสุข (Economics of Happiness)

ให้ความสำคัญกับความสุขเชิงอัตวิสัยที่วัดระดับความสำเร็จของการได้ซึ่งความอยากมี
อยากเป็น อยากได้ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ ค่านิยม

บรรทัดฐานทางสังคม สถาบัน และสิ่งแวดล้อมที่พึงพอใจในชีวิต
ผลการวิจัยพบว่าระดับของความสุขของคนไทยอยู่ในระดับกลาง
เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศทั่วโลก

แต่ในระยะเวลา 4 ปี ที่ผ่านมาลำดับความสุขของคนไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง
ผลจากการวิจัยพบว่า คนไทยให้ความสำคัญกับความอบอุ่นในครอบครัว
และความกตัญญูแก่เวทีสูงมาก

ที่สำคัญปัจจัยของความไว้วางใจในสังคมที่เป็นเกณฑ์วัดสำคัญของความสุขนั้นลดถอยลง
โดยสรุปสังคมไทยมีความสุขในระดับอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยมาตรฐาน
แต่เราต้องการให้คนไทยมี **ความสุขมากกว่า และสุขที่สุด**
โดยเบียดเบียนสังคม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
ในแบบของ **“ไทย”** ที่คนทั่วโลกอ้างอิง

😊 อะไรคือปัจจัยที่ทำให้เราเกิด **“ความสุข”** ทำอย่างไร ชีวิตจึงจะมีความสุข
บทเรียนจากประเทศที่มีความสุขที่สุดในโลกติดต่อกันมาหลายปี **“ประเทศฟินแลนด์”**
ที่มีหลักคิดและปลูกฝังเด็กของเขาแบบนี้....

- 1 มนุษย์แต่ละคนล้วนมีความแตกต่างกัน...จงอย่าเปรียบเทียบกัน
- 2 ธรรมชาติมีพลังความสุขมาก...จงอยู่ร่วมกับธรรมชาติ
- 3 ความรัก ความเมตตา กรุณา และความไว้วางใจกันในสังคม...จะนำมาซึ่งความสุขโดยรวม

ถึงเวลาที่ **“คนไทย”** ต้องพิสูจน์ให้คนทั่วไปอ้างอิง **“ความสุข”** แบบ **“ไทย”** ที่มีความเป็นสากลสูงมาก

คือ ความสุขบนพื้นฐานของความ **“พอเพียงที่พอดี”**

เพราะ...ความพอเพียงไม่ใช่การ **“หยุดนิ่ง”** แต่คือ...

การเดินทางและวิ่งไปข้างหน้าตลอดเวลาแบบ **“พอเพียงบนความพอดี”** ในทุกๆนาทีกี่ขยับไป
การทำทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ความสุข (Economics of Happiness)

ที่ให้ความสำคัญกับความอยากมี อยากเป็นอยากได้ที่เป็นความสุขเชิงอัตวิสัยที่เข้าใจทั่วกัน

แต่..... ถ้า **“ความอยาก”** มี **“มากเกินไป”** หรือ **“น้อยเกินไป”** ก็จะไม่ **“พอเพียง”** ไม่ **“พอดี”**

นั่นคือ สาเหตุของการเบียดเบียนกันในสังคม ที่ทำให้ **“ความสุข”** ลดลง

นโยบายสากลแห่งรัฐโดยรวม จึงควรให้ความสำคัญกับ...

- 1 การส่งเสริมให้เกิดความรักความอบอุ่นในสังคมที่เล็กที่สุดคือ ครอบครัว
- 2 การออกแบบการศึกษาที่ให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันและการ
รักชาติมากกว่าการแสวงหาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง
ที่เกินความ **“พอเพียง”**
- 3 การเพิ่มโอกาสให้ทุกคนเข้าถึง **“ความชอบ ความหลงใหล”** ในแบบของ **“ตัวเอง”**
ไม่ใช่ในแบบที่ **“สังคม”** กำหนด
- 4 ยกย่อง ชื่นชม ส่งเสริม เพิ่มโอกาสให้ ทุกคนให้ความสำคัญกับ
“การพึ่งตัวเอง-คือ เป็นดาวฤกษ์” มากกว่า **“การพึ่งคนอื่น-คือ เป็นดาวเคราะห์”**

😊 ถ้ามีการอ้างอิง (Reference) ในเรื่องความสุขแล้ว
“เมืองไทย” และ **“คนไทย”** เป็นที่รู้กันว่า **“ไม่น้อยหน้าใคร”**
แม้ว่าอันดับความสุขของคนไทยจะลดลง..แต่ก็ยัง **“ไม่ถึงกับแย่”**

ผลการศึกษาวจัยพบว่า **“ความสุข”** ของคนไทย
มีตัวแปรสำคัญคือ **“ความอบอุ่นในครอบครัว”**
ที่ทุกกระทรวง ทบวง กรม สามารถกำหนดนโยบายแห่งรัฐ
ให้เกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะเมื่อการศึกษาพบว่า
“ความกตัญญู” เป็นปัจจัยที่คนไทยให้ความสำคัญ
ในลำดับต้นแรก

การจุดประกายและส่งเสริมให้เกิด **“ความรัก”** ในครอบครัว จึงดูจะเป็นคำตอบ
“สมบูรณ์” ในการสร้าง **“ความสุข”** ที่แท้จริงให้กับสังคมไทยเป็นแนวทาง
นำไปสู่ **“ความมั่นคง”** ทั้งทาง เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม อย่างวิเศษที่สุด

การปลูกฝังให้มนุษย์ชื่นชมและให้ความสำคัญกับ **“ความรักแท้จริง (True love)”**
ซึ่งที่เป็นคุณสมบัติพิเศษของความเป็นมนุษย์ โดยไม่แยกแยะและแบ่งผิวพันธ์ เชื้อชาติ
ภาษา และศาสนาจะทำให้มนุษย์สามารถส่งต่อ **“ความสุข”** ได้โดยไม่ต้องลงทุน
เสียค่าใช้จ่ายใดๆ เลย เพียงแค่มี **“หัวใจที่สวยงาม (Beautiful heart)”** ที่มี
“ความอบอุ่นในครอบครัว” เป็นเสมือนหนึ่งสายน้ำที่หล่อเลี้ยงหัวใจที่สวยงามนั้น

“ความสุข” แท้จริงก็จะปรากฏขึ้นบนโลกทั้งดงามนี้อีกครั้ง

ผลสรุปจากการเสวนาโต๊ะกลม ศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา รัศมีพลเมือง
ศาสตราจารย์ ดร. วรพรรณ ชาญด้วยวิทย์ ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
ศาสตราจารย์ ดร. ผลีน ภู่งูญญ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖
โดยการสนับสนุนของ วช. ภายใต้โครงการคนไทย 4.0